

V odbor so bili per acclamationem za bodoče leto zopet voljeni gospodje: Stegnar, Močnik, Praprotnik Andr., Tomšič, Praprotnik Fr., Boršnik, Govekar, Paplar in Stanonik. Prvosednik, tajnik in blagajnik se izvolijo pri prvi prihodnji odborovi seji. — Račune so pregledali in potrdili gospodje Čenčič, Levičnik in Kovšca.

Kakor vsako leto, naj je tudi letos za naprej priporočena hvalevredna „Narodna šola“ milosrdenosti naših častitih rojakov, naj so katerega koli stanu in spôla. Veliko milodarov gre iz naše dežele vsako leto na ptuje za razne blage namene. Prav in lepo je to; mi zarad tega nismo nikomur zavidni. Toda kot „prvi bližnji“ naj nam so v prvi vrsti naši lastni domaci siromašni otroci, ker se nahajajo med njimi tudi taki, ki niso nič manj pozornosti in podpore vredni kot oni, za katere deluje blago „društvo sv. Detinstva“. Neutrudljivemu gosp. Stegnarju in gosp. Močniku pa, na katerih ramah sloni v resnici veliko in težavno breme vsega društvenega delovanja, njima naj dâ Bog zdravje, moč in vstrajnost, da bi mogla še dolga leta tako neuromorno in vspešno delati za razvitek blagih društvenih namér, kakor dozdaj!

Vez prisrčnega bratoljubja oklepala je po končanih zborovanjih pri vskupnem obedu v čitalnični dvorani zbrane učitelje. Prijazni razgovori sladili so navzočim okusno napravljeni obed. Da taka lepa prilika ne ostane brez navdušenih napitnic, razume se samo po sebi.

Naj konečno opomnimo še to, da je gosp. Stegnar med obedom (ker je pri zborovanju primanjkoval za to časa) stavljal vprašanje, ali bi morda ne bilo želeti, da bi se zborovanja prihodnjega leta vršila bolj zgodaj, — vsaj v prvi polovici meseca septembra — in naj bi se za obravnave odločil čas tako, da bi se pričele popoludne; zvečer bi se napravila gledišna ali pa pevska zabava (jako dobra misel!), naslednji dopoldan pa naj bi se nadaljevalo zborovanje? Enoglasno so odobravali vsi navzoči ta nasvet.

Narodne stvari.

Slovenski jezik pri sodnjah zopet iz groba vstal.

Da narod slovenski v Avstriji živí in da ga je prejšnje število, to pač ves božji svet vé, — da je Avstrija leta 1848. postala ustavna država in da so po njej bile vsem narodom zagotovljene národne pravice, med katerimi prva pravica je ta, da jezik vsacega naroda je v javnem življenji, v šolah in uradih ravnopraven, to tudi ni nobena skrivnost, vsaj imamo cesarsko diplomou od oktobra 1848. in drugih cesarskih pisem.

Kmalu potem, ko je avstrijskim narodom zasijala danica narodne ravnopravnosti, je visoka vlada sama mislila na to, da se vsi jeziki avstrijskih narodov, ki pod absolutistično vlado niso smeli glasiti se v kancelijah, tudi zmožni naredijo stopiti po pismih v pisarnice uradniške, in v tem obziru gre posebna hvala tadanjemu c. k. ministerstvu pravosodja, katero je uže **julija meseca leta 1849.** sklicalo skupščino jugoslovanskih strokovnjakov na Dunaj, da sestavi primeren pravosloven in državniški nazovnik v vseh slovanskih narečjih, navadnih v avstrijski carevini. In gledite, meseca avgusta uže je bil sestavljen odbor, ki je na Dunaji pričel to delo. In leta 1853. je uže prišla 44 pôl debela knjiga (obsegajoča nemško hrvatsko-srbski in slovenski del) na Dunaji na svitlo pod naslovom: „*Juridisch-politische Terminologie für die slavischen Sprachen Oesterreichs*“.

V oddelku za slovensko narečje delali so gospodje: dr. Matija Dolenc, dvorni in sodni odvetnik, prof. dr. Miklošič in jurist Matej Cigale, poklican iz Ljubljane, ki je, kakor v predgovoru pravi, za pravico in in popravo natisa slovenskega dela privzel zasluznega pisatelja slovenskega gosp. Jan. Navratila, takrat c. k. oficijala najviše sodnije.

C. kr. ministerstvo pravosodja leta 1849. ni tedaj samo javno pripoznalo, da tudi slovenskemu jeziku se odpró vrata v sodnije, temuč vse storilo, da jezik naš dobi „vestes nuptiales“ za pisarne.

Al kako je tekla ta reč?! „Infandum jubes renovare dolorem“, če bi popisavati morali, kako so viši gospodje v sodnjah, ki so bili večinoma hudi nasprotinci slovenskega jezika, ravnali z njegovimi pravicami! In še posebej, kak anathema je najviša dunajska sodnija izustila o jeziku slovenskem!

Pa pustimo te sovražnike in dajmo hvalo gospodu ministru dr. Pražaku, da je z ukazom od **6. dne t. m.** zopet iz groba poklical slovenski jezik in mu pot odprl v vse sodnije vseh dežel, kjer ljudstvo slovenski jezik govorí.

Nočemo le sem zapisati preveč zamotanega oglasa Waserjevega, ki je le jurističnim ušesom razumljiv, rečemo le: pišite in dajte pisati po svojih advokatih vsa pisma, in take izročite sodnjam niže ali više instance! Vi, gospodje advokatje, pa ne zabite „*Juridisch-politische Terminologie*“.

Mnogovrstne novice.

* *Kronanje ruskega cara.* Priprave za to veliko svečanost se uže dalj časa delajo, vendar se še ne vé za gotovo čas, kedaj da se bode vršila. Ker je v Moskvi velika razstava, katera bode od maja do septembra trajala, trdio eni, da se bota ruski car in carica kronati dala ali pred razstavo maja meseca, ali pa po razstavi meseca septembra. Znamenito je to, da se bode pri kronanji rabil iz slonove kosti narejeni prestol nekdanjega carigradskega cesarja Konstantina XI. Na naslanjalu prestola videti je dvoglavi bizantinski orel, na stranéh pa mitologične podobe Orfeja in Euridice, Lede, Saturna, Amorjev na delfinih jahajočih itd. Ta krasni prestol podedovala je unukinja ubitega cesarja in prišel je potem z njeno doto vred l. 1492. v Moskvo. Cenjen je na 3000 rubljev. Na vrhu naslonjala pritrjen je pozlačen orel. — Prestol caričin je prekrasno orientalsko delo, okrasen srebernim perzijskim reliefom, v katerega je vloženo 876 diamantov in rubinov, 1223 safirov, smaragdov, turkisov, biserov itd. Zadej držita dva angelja tablico, na kateri je sledič napis v latinskom jeziku: „*Potentissimo et invictissimo Moscovitarum Imperatori Alexio, in terris feliciter regnanti, hic thronus, summa arte et industria fabre factus, sit futuri in coelis et perennis faustum felixque omen*“. (Slovenski se glasi ta napis na priliko tako-le: Najmočnejšemu in nepremagljivemu moskovitskemu Aleksandru, ki srečno vlada tukaj na zemlji, naj bode ta prestol, z največjo umetljnostjo in obrtnostjo narejen, srečno znamenje prihodnjega in večnega prestola v nebesih.) Ta stol je darilo armenskih trgovcev v Perziji ter prenešen v Moskvo leta 1659. Naslanjala oben prestolov pokrila se bodeta za časa kronanja z blazinami, na katerih je vpleteno ime Nj. veličanstev.

* *Zvez Črnega in Vstočnega morja* Avstrijska deželna (Länderbank) in pa Anglobanka mislite na to zvezzo ter delate uže dolične načrte. Zvezale in vredile bi se reke Sap, Dnester in Visla. Troški so proračunjeni na 80 milijonov gold. Vodna pot bi držala skozi